

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. —Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

II.

¡Se 'n recordan? L' altre dia vaig ferlos coneixe la Tuyetas de Torredembarra: avuy los presento en Climent, natural d'Arenys, patria de las atmetllas.

Tal vegada vostés dirán que 'ls faig coneixe massa gent; pero ¡que diable! sempre es bo tenir coneeguts. Qui sab encara de qui 'ns hem de valdre en aquest mòn! ¡La sort dona tantas voltas!

Pues altrament, en Climentet era un xicot molt gamarús, un tros de pa, un ensa dit y fet.

Mírinsel y judiquin vostés mateixos.

En Climent—parlo de quan era jove—no tenia aficiò a res. No li agradava jugar, no pensava en anar bonich, no rondava mossas; en fi, tenia lo que 's diu los desitjos completament endormiscats. Sols una cosa l' cautivava: los diners. ¡Ah! Això si que no ho dissimulava gens. Per tenir diners hauria fet qualsevol barbaritat. Y à fe que tocant à barbaritats, no hu duplin, en Climent era prou bárbaro per ferne de grossas.

Vet' aquí que un dia, es à dir, no un dia, una nit, en Climentet va entrar á casa sèva tot mal humorat. Acabava de despedirse d' un company que 's disposava a marxar á Americal dintre un breu plasso.

¡Américal! La terra del or y de la platja! Lo país ahont cada dos passos se trova una moneda de cinc duros y cada quatre un' unsal.

«Qué farás, Climent?» se deya l' xicot revolcantse per la màrfaga. Si aquest hi va, per qué no hi has d' anar tú? Tants diners que hi ha! Tants que 'n podriàs tenir si hi anessis!

Dèu nos en guard' quan un tonto 's fica una idea á la clepsa.

Lo resultat d' aquestas caborias va ser que l' home, engrescat hasta l' cap de munt, va manegarho de manera que l' barco que embarcava al company, va embarcarlo á n' ell.

Endavant: ja l' tenim á Cuba, instalat darrera l' taulell de una pulperia. Per supuesto, qu' està una mica desfigurat.

Lo càrrec que desempenya l' ha obligat á introduir certas modificacions en lo seu trajo antich.

Ab aquesta americaneta y aquets pantalons de dril, en Climent se passa tot lo sant dia venent medios d' arrós y tallant trossos de tasajo.

Paulatinament, l' un mes d' un duro, l' altre mes de dos, l' amo del bordegàs va anarli augmentant lo salari; perque la veritat es que l' minyò, ab tot y ser blanch, treballava com un negre, y de las vintiquatre horas del dia ne passava vinticinch al peu del mostrador.

Al cap de dos anys ja tenia mil pesos. ¡Mil duros, un home com en Climent!, que per un xavo hauria fet la figuereta dalt d' una elzavaral!

Veyentse ja sèus tants dineros, lo natural de 'n Climent va cambiar d' un modo notable. 'S donava certa importància, li comensava á agradar anar bonich y hasta pescarrifinse! s' atrevia á tirar piropos á las noyas mès ó ménois prieteccitas que freqüentavan la tenda. Y tant va ser aixis, que al últim se va enamorar.

L' amor es un camàlich terrible: si 'n té de forsa! Converteix al sabi en tonto, al tonto en sabi, al valent en cobart, al avaro en pròdich. A n' en Climent va convertirlo en això:

Vein si d' un home que fa aquesta fatxa se 'n pot esperar gran cosa.

Un polló de punta, sense faltarli res.

Festejant la sèva mulata y arreconant doblas de quatre, van passar anys, y anys, y anys.

Y 'l dependent va tornar-se amo, y 'ls mil pesus van pujar á deu mil y 'ls cabells negres de 'n Climent van comensar á blanquejarse.

Un dia—tots los tontos tenen sort,—compra un bitllet y, naturalment treu la primera.

—La primera? va dirse l' americano d' Arenys. Pues are vindrà la segona.—

Y la segona va ser vèndres l' establiment y tornaren cap á Espanya, emportàntsen una borratxada de diners y un negret per mostra.

Quan va desembarcar tothom se 'l mirava. Y 's comprehèn perfectament

Calculin si aquest personatge no es digne de ser mirat.

Pero don Climenta no va ferne cas; y jo hauria fet lo mateix.

—Lo gran que,—pensava ell,—serà viure bè y tractar-se com un princèp.

—Ey, com un princèp ab quartos, perque també hi ha princeps tronats!

En efecte, va ferho així: com que l' or no coneix impossibles, al cap de dos mesos de ser á Barcelona, don Climenta havia comprat una casa al ensanche, tenia un primer pis magnificament amoblat, fumava vegueros de cal ample y 's passejava per carrers y plassas mudat d' aquesta manera:

Ara vostés agafin la Tuyetas, compárinla ab en Climent y de segur dirán com jo dich:

—Lo diner ho logra tot; menos cambiar la fatxa y la fatxada de la persona: convertir á un home en senyor es mès difícil de lo que sembla.

FANTASTICH.

DE AQUÍ D' ALLÀ.

Una pregunta:

—Quantas multas s' han cobrat fins are, de blasfemos que hajan infringit lo célebre bando del governador, Sr. Solesio?

Que jo sàpiga, ni una.

—Se déu aixó á haver desaparegut lo vici de la blasfemia? —S' ha perdut la rassa dels renegaires? —Ha fet més efecte un bando ridicul y 'l temor de pagar una multa de una á cinch pessetas, que las sàbias enseñansas de la doctrina cristiana y 'l temor de condemnarse per tota una eternitat á las flamas eternas del infern?

Res d' això: avuy se renega lo mateix que ahir: la costum de intercalar la conversa ab certas frasses energicas subsisteix com sempre y no hi ha perill que desaparesca, mentres la educació no puleix als homes ab lo paper de vidre de la cultura.

Això no podrà mai ferho cap autoritat ab los seus bandos, ni cap polisson ab la sèva vigilancia... Ha de ferho 'l pare de familia, ha de ferho 'l mestre d' estudi, ha de ferho la societat mateixa, mirant al mal parlat ab lo mateix desvío ab que mira al home que no 's renta la cara y que d' i vestit tot plé de solfas. L' únic que poden fer las autoritats per evitar la blasfemia, no es tant castigarla, com no donar motius perque 'ls governats reneguin.

Comensi per administrar bè 'ls interessos del país: no fassi tractats de comers sense solta, ni volta; vigili perque la producció no s' arruini: cuidi de que hi hagi feyna: no carregui las contribucions: no exigeixi impossibles al contribuyent... y sobre tot y principalment, vengui bon tabaco.

Posin un puro bò als llabis del carreter mès fresch, y jo 'ls juro que al paladejar l' aroma del tabaco y al veure la b'ancor de la cendra no 's recordará de dir cap mala paraula, encare que las mulas se li adormin.

Agafin en cambi una tagarnina mortifera, amargant y dura, una tagarnina d' aquellas que en mitj de tot jo 'm permetré dirne *compassivas*, per la rahò de que, temerosas d' envenenar al fumador, sembla que 's fan de pences y no tiran: agafin una tagarnina pèl istil, pòsinla als llabis del home mès distingit, y de fixo que no podrá contenir-se... La nicotina li irritarà la llengua y 'l caràcter, y 'l que menos, quan la reboti per terra, ho farà acompañantla de un parell ó tres de renechs, de aquells que, segons lo bando, costan cinch pessetas.

Suposo que haurán llegit plens d' interés la ressenya publicada per alguns periódichs locals, donant compte de la captura de un dels presunts autors del assassinat del infelís Azemar, cobrador del banch, crim que va tenir lo privilegi d' omplir d' indignació y de horror als veïns de Barcelona.

Primer la *Renaixensa* y després algún altre periódich han publicat una ressenya plena de detalls, que proban que la vida y 'l mon son un teixit de contrasts.

Sempre lo sublim al costat de lo ridicul; la comèdia darrera de la tragedia.

Conech al Aleu de quan era comandant del batalló de l' Estrella y mès federal que 'n Pi y Margall; lo conech de quan estava detingut á la Canonja, *per no haver pres part*, com devia, en la insurrecció republicana de 1869; lo conech també de quan, sent jefe de policia del primer govern de la restauració, va durnos presos á las Magdalenas, pèl delicte de treballar en las eleccions, votant la candidatura de 'n Castellar.... Per lo tant puch bén dir que estich enterat de casi tota la sèva vida y miracles, y de la sèva gloriosa transformació que va valerl l' honor de agafar als que havian sigut los seus corregionalistes, y per lo mateix puch dir fins á cert punt que jo sè tant com puga saberlas qualsevol altre, las bromas que gasta.

En la ressenya dels periódichs se 'l véu pintat de una manera original, corrent en busca de la pista dels autors del crim del carrer de Moncada; sortint de Barcelona y anantse'n á Tortosa, á Valencia, á Lleida; corrent de la Seca á la Meca, aquí vestit de marxant, allà disfressat de borratxo: arribant á Tarrega á tall de jugador, ensarronant al tartaner y fentlo cantar fins á descobrir las petjades de un tal Payella, anant á trobar á aquest perque ell y 'ls companys d' ell, que deuen ser una colla de tremendos, l' omplissen de garrotadas, fins al punt d' escapar-se de morir, per ser un home fort y sapat, que no cau á terra, ni pert lo senderi per garrotada més ó menos.

Això si, en Payella es pres: ó en altres termes en Payella es á la payella.

—Será ell l' autor del horrible assassinat? No vull afirmarlo, ni negarlo; ni presumirlo, ni deixarlo de presumpir: això toca als tribunals, no al periodista.

Lo que pot fer lo periodista y lo que fem nosaltres es consignar la manera originalísima de anar á fer una captura que té l' ex-comandant de l' Estrella.

—Hi havia mès que pendre informes y avisar á una parella de civils, per apoderar-se de 'n Payella?

Las aventuras del Aleu, francament, tenen tant poca sustància com l' argument de certs dramas catalans que 's posan al teatre *Romea*.. Escenes inmotivadas, situacions falsas, misteris que no s' explican, medis que no s' usan, cop d' efecte que te crió, y

—El autor!... El autor!... Que salga el autor!...

Madrit y Barcelona... Scila y Caribdis.

Regularment lo que fém aquí, allà no 'ls agrada, y nosaltres los paguem ab la mateixa moneda.

Sobre tot en matèries de teatros.

Los madrilenyos havien posat al tenor Anton als núvols. En concepte dels periódichs de Madrit, aquest artista era una preciositat. Fins are teniam un duo de tenors, en Gayarre y en Massini; de aquí en avant abavam á tenirne un tercet al l' Anton! L' Anton!... Oh, l' Anton!

—Que vinga l' Anton, va dir en Bernis, y l' Anton va venir, y va debutar diumenge ab lo *Trovador*... y 'l públic de Barcelona no va estar d' acort, ni poch ni molt ab lo públic de Madrit.

No dirémos nosaltres que siga dolent; Dèu nos reguard; ni menos dirémos que meresqués l' acullida tant poch simpàtica que va dispensarli 'l públic... Es una mitjanía, té una vèu per l' istil de la que tenia en Prats en los seus bons temps, li falta encare molt estudi, mo' art, molt despejo... Es un principiant que promet fer més de lo que fa; pero no tant com pretenen los madrilenyos.

Es mès, sense 'ls bombos de Madrit hauria passat millor de lo que ha passat ab los tals bombos. La gloria del públic de Barcelona, consisteix, fins à cert punt, en poder dir: «A mi no me la pegas.» Y no se la deixa pegar.

Per lo tant, vesten Anton, que 'l que 's queda ja 's compon.

Las carreras de caballs prometen ser molt notables. Vindrán molts caballs de Madrit y molts caballers, es à dir: molta aristocracia, molta *ayga-lisa*.

Al hipòdromo fins fan obras y l' engrandeixen.

Y á propòsit, en l' última carrera de les celebrades á Madrit va haberhi un *match*, es à dir, un desafío, entre 'ls caballs *Orion* de las caballerissas reals y *Lilas* del conde Benalua.

«Ganó este último» diuhen los periódichs.

Es de creure per lo tant qu' en Cánovas estarà desesperat, al veure que fins los caballs se li tornan coaliçionistes.

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Decididament, la Pasqua es una artista de cap de brot. Hi ha que véurela en la òpera *Capuleti e Montecchi*, que ab tot y ser una antigua, y à mès de això una de las mès fluixas de 'n Bellini, cobra gran reals, interpretada per ella. En l' acte últim que no es de 'n Bellini sinó de 'n Baccaj, y que té una mica mès de intenció dramàtica que 'ls que 'l precedeixen, es ahont hi ha que veure á la Pasqua, especialment á l' hora de la mort. Allí es morir en tota regla. Jo crech que fins lo mateix Maurel —y això qu' en aquestas coses ell n' es mestre— se hi encantaria.

La Torressella la secunda molt bè, tant que fins pert aquella fredor que sempre se li nota. Jo ja ho veig, ab un Romeo com la Pasqua 's necessitarà tenir un cor de glàs, per no enardirse.

Del debut del Anton, ja 'n parla 'l meu company P. del O. en l' article *D' aquí d' allà*. Jo sois anyadire que la Pasqua vá fer una bruixa celestial, y que 'l bariton Rovirato ha fet reals progressos que 'l públic li recompensa ab sos aplausos. Respecte á la Mantilla 's troba en lo mateix cas que l' Anton: lo *Trovador* no es pàs lo que mès s' acomoda á la sèva vèu, ni al seu istil de cantar.

.. Al *Principal* s' ha estrenat una obra de 'n Miquel Echegaray, titulada: *Sin solucion*. Verdaderament, no té soluciò, á lo menos dramàtica, la situació de la dona casada que 's veu abandonada de un marit canalla, y qu' es prou honrada per no admetre galanteigs de un tercer; y per lo mateix que no té soluciò, no havia d' escriure aquesta obra 'n Miquel Echegaray. Un drama sense desenllaç es com una piràmide truncada, l' hi falta 'l remate. Y 'l desenllaç de *Sin solucion* no es mès que un quiebro. L' autor servirà per torero.

De totes maneres l' obra té un acte primer bonich y un acte tercer abundant... En quan al acte segon recorda una mica massa 'l primer de la *Fernanda*. Admès lo tipo de marit no es prou canalla, y 'l del ranxo de aquest poch agradable, per cautivar y encegar á un home, fins al extrém de ferli olvidar lo deber y la felicitat.

En cambi la part literaria aventatja á totes las obres que coneixem del mateix autor: la versificació corra fácil y espontànea y está nutrita de pensaments. En l' execució van distingirshi la Mendoza Tenorio y la nena que fa 'l paper de Victoria; en Mario y en Ceipillo.

La pessa *Pension de demoiselles* es una guassa insignificant, per l' istil de *El novio de Doña Inés*. Lo públic hi riu.

.. A *Romea* s' ha posat un arreglo de un drama francés fet pèl Sr. Feliu y Codina.

L' assumptio no es altre que 'l del *Romeo y Julieta*, á la moda del dia: té escenes interessants, principal-

ment la del final del acte segon; pero es ressent de monotonía y l' llenguatje es lànguit y descuidat. En l' execució hi están molt bè en Fontova, en Bonaplata, l' Isern y en Virgili. La Parrenyo bè en l' acte primer; pero en lo tercer, quan no ha de dir res se distréu. La Mirambell fà un paper insignificant; pero se 'n surt com una bona característica qu' es.

Al Circo eqüestre continuan las novedats. A mès del home que ho fà tot ab los pèus, s' ha presentat lo major Burk que 's distingeix per lo bè que maneja las armas y s' anuncia la pròxima aparició de las floretistas de Viena. Unas donas que ab floret y sense floret fàn sempre blanc al mitj del cor.

N. N. N.

DEL NATURAL.

A la dama aristocràtica reclinada indolentment en sillò l' hi diu la gent:
—qu' es graciós! —qu' es simpàtica! —
Y à la dona reclinada igualment en la cadira,
l' hi diu la gent que la mira:
—quin posat! —qu' es descarada! —

Al que fortuna ha adquirit corrents y ab modo ilegal
l' hi diu la gent molt formal:
—qu' es espavilat! —qu' aixerit! —
Y al que d' honradés fent us queda pobre, puig no roba,
l' hi diu la gent quan lo troba:
—qu' es tont! —qu' es gamarús! —

Al que gasta tant y quant en trajes y al sastre déu,
l' hi diu la gent quan lo véu:
—qu' es guapo! —qu' es elegant! —
Y al que sols té un traje ó dos perque no 'n pot tenir més
l' hi diu la gent al revés:
—qu' es cuqu! —qu' es fastigós! —

Al que poch treballant viu fent veure que molt treballa
l' hi diu la gent (y no falla):
—qu' incansable! —qu' es actiu! —
Y al que may no cessa pas de treballá y no ho fà veure
l' hi diu la gent (y 's pot creure):
—qu' es nyonya! —qu' es gandulás! —

Al que ab cumpliments se pert fingint sempre lo contrari,
l' hi diu la gent al tractarhi:
—qu' es ff y galant! —qu' es complert! —
Y al que ab tot y ser tractable sens' cumpliments no fingeix
l' hi diu la gent que 'l coneix:
—qu' es rud! —qu' es insociable!

Aixis va 'l mon aquest qu' es massa ximple per essència:
sols goberna l' apariència;
sols l' apariència y... res més.

PEPET DEL CARRIL.

ESQUELLOTS.

Los mateixos periódichs que van donar compte de las hassanyas del Aleu, ab motiu de la captura del anometat Payella, diuhens are que 'l tal Payella resulta innocent del crim del carrer de Moncada.

De manera que tota aquella historia, y de tots aquells detalls misteriosos y de tot aquell soroll y rebombori 'n queda sols alguna cosa més que de la fàbula del mons parturiens.

Del mons parturiens va sortirne una rata.

De la captura de 'n Payella 'n ha sortit una rata... y una pallissa.

Per las vinyas de moltes comarcas s' está propagant la malaltia de nova invenció coneguda per Midlew.

Malaltia que segons diuhens los intel·ligents es deguda à l' excés de humitat, tal com per l' excés de sequedad y per la falta de plujas se produueix la filoxera.

Tot conspira contra nosaltres, deya un borratxo qu' es molt devot.

No me 'n parli, responia un capellà, que si això continua, aviat haurém de dir la missa ab aixarop.

Lo que poso à continuació no es mèu; es de un periòdich de Madrid:

«Lo corp se diu Ramonet, y la sèva ex-majordona Pepeta.

»Cansada de demanarli quinze anys de soldada que li devia, per serveys de totes classes, va trobarlo al mitj del carrer, va tiràrseli à sobre, la teula va voleyar en l' ayre, y van caure tots dos agarbonats en mística barreja.

»Y quedaren profanats en un instant los dolsos records de las passades alegrías, las hermosas expansions de las nits de hivern, l' encantadora xarrameca de la llar parroquidèrmica, los...

»Ah, temps, temps, y quinas mudansas portas, y quantas ilusions esborras y que de carinyos matas! »

A ca 'l sastre.

—Que siga l' enhorabona... diu lo sastre.

—No hi ha de qué, respon lo parroquí.

—Bueno, y donchs què li farem? Un traje?

—No, ab uns pantalons ne tinch prou... Pero cuyado, no me 's fassi curts com l' altra vegada.

Al sastre li vè tal passió de riure que li cau la mida de las mans.

Lo Dr. D. J. Tutau, fill del ex president de la República, 'ns ha regalat *Lo Còlera*.

Ey, per xo no s' alarmin: vull dir que 'ns ha regalat un foleto que porta aquest títol y conté la aplaudida memoria que va llegar en una de las sessions del Ateneo.

No 'ns va ser possible assistir á la conferència que D. Joan Gatell y Lomanya va donar en l' Institut de Foment del Treball nacional, y à la qual dit senyor va tenir l' amabilitat de convidarnos.

Pero 'ns consta que 's tractava de millors introduïdes en lo gas del alumbrat. Lo gas està vivament alarmat per la competència que li fa la llum elèctrica.

Lo gas se defensa: are ha fet una coalició ab la natalina y altres líquids, ha introdubit modificacions en los metxeros... procura treure més bona llum y més barata... en una paraula, fa tots los impossibles per no tenir de cedir á la forsa avassalladora del seu rival.

Y per are s' aguanta.

Endavant, que qui nit passa, any empeny.

Tinch las millors notícies de l' exposició de Bellas Arts que 's prepara en lo local del Museo Martorell.

Casi tots los artistas de aquí, alguns de Madrid, bastants de Roma y de Paris, això sí, tots espanyols, han enviat obras notables á la citada exposició.

Estich esperant que s' obri per anarla á veure y felse'n encare que sigan quatre quartos á la ESQUELLA.

* *

Y à proposit.
Saben que si algun pintor volguès podria fer un paisatge molt bonich, ab alguns dels elements triomfants en las últimas eleccions municipals?

Miran que hi ha de tot.

Hi ha un *Plà*, un *Puig*, *Rius*, dos *Boscos*, un *Coll* y un *Peñasco*... Hi ha ademès un *Sol* qu' enamora.

Son aficionats als jardins? Tenen un *Mirambell*.

Son aficionats á las coses religiosas? Hi ha una *Capella*.

Los hi agradan los bodegons? Tenen una *Oliva*.

S' estimau més las fontadas y 'ls arrossos? Tenen una *Font-rodona*.

Ja ho veuen, no hi ha més que combinarlo, pintarlo, posarho en un march, y à l' exposició, ab un títol, que podria ser:

Motivos heterogèneos.

Parlan dos de música:

—Sabs á mi qu' es lo que m' agrada més de música?
Unas malaguennas ab armónium.

Dous a mi, no hi ha res que m' agradi tant com un *Stabat Mater*, ab acompañament de panderos y castanyolas.

Las Corts van aprobat los pressupuestos á correcutya. No sembla sinó que 'ls empaytin.

De aquesta manera passa lo que passa.

L' altre dia va passar què va passar l' altre dia?
Ah si, va passar una partida extraordinaria de 20,000 duros destinada á contribuir á la construcció de la iglesia de la Almudena de Madrid.

Ab vint mil duros podria construirse un barri en qualsevol poble de Granada arruinat pels terremotos.

Pero de això ningú se 'n cuya.

Es més cristia morir de gana y al menos tenir una iglesia ahont pugn cantarnos las absoltas.

De l' iglesia de Sant Pau han desaparescut dos cusions, de escàs valor.

Lo *Correo català* está horripilat y dóna á entendre que 'l rector de aquella iglesia sembla que de un quan temps ensà vè sent víctima de alguna *conspiració impia* tramada contra la sèva persona.

Y encare diu mès: diu que la freqüència ab que 's cometan aquests robos fa teme l' existència de alguna associació ó secta secreta que sacia la sèva impietat en tenebrosos misteris inspirats en l' odi satànic contra la religió.

Ojo mestissos... mirin que 'l Correu quan s' hi posa, no 's descalsça las espardenyas.

Argument per una novel·la, y que no obstant seria rigurosament històrica.

Ell havia sigut capellà; pero enamorat d' ella va penjar los hábits à la figuera y va casars'hi.

Vivan en santa pau y armonia, y l' cel va donarlos una nena preciosa.

La nena tenia ja catorze anys quan tot de un plegat lo pare desapareix.

Ab una altra dona? No. Es positiu que fora de casa sèva no tenia enredos.

¿Ahont es? No se sab.

La mare desconsolada busca, indaga, averigua, y al últim descubreix que 'l seu marit, l' ex-capellà se 'n ha anat á Roma... que tè 'l propòsit de ajenollar-se als pèus del papa, despenjar los hábits de la figuera, fer la corona, y tornar al seu país ab barret de teula, disposat á predicar las bonas doctrinas desde la trona, y a absoldre als pecadors desde 'l confessionari.

*

Pero gy la familia?

No se'n preocupin. La religió tè medis per arrelar-ho tot.

—Pero y que se'n fa de la mare? preguntarán vostés.

Es molt senzill: se 'n fa una majordona.

—¿Y de la filla?

Una neboda.

Y et cum spiritu tuo.

En una tertulia.

Una senyora de certas condicions s' exclama ab un senyor dihentli:

—Caballer, vosté m' ha faltat.

—¿Y aixó?

—Si senyor, vosté vá dir á un amic seu que jo era una dona del *demi-monde*.

—T' rahò, regonech la falta.

—La regoneix?

—Si senyora: jo no tenia cap motiu per dir que vosté era del *demi-monde*... havia de dir, en tot cas qu' era del mon enter.

QUÈNTQS.

Un jove gras, pletòrich va á trobar á un metje d' edat, y li diu:

—Senyor Doctor, me trobo malament; crech que tinch massa sanch, massa juventut.

Lo doctor suspira.

—A veure que 'm donarà per això?

—Per la juventut? fa 'l metje: trenta mil duros si 'ls tingües.

Hi pres minyona nova, y al venir, com cada dijous al demati, l' aprenent de la imprenta, en busca del original, diu:

—L' original de la *Campana*.

Y la minyona, mirant la campaneta de la porta, replica:

—Ay, ay, no m' han dit pas qu' estés espatllada... Al menos no m' han pas avisat.

Van dos amichs á fer una visita á un cert personatge: dels dos individuos l' un se diu Roure, y l' altre Parera.

—¿Qui diré que demana? pregunta 'l criat.

Y en Parera respon:

—Digui que hi ha 'l Sr. Parera y 'l Sr. Roure.

Pero notant que inadvertidament ell mateix se colava davant del seu acompañant, rectifica, dihent:

—O vice-versa.

Lo criat, desde la porta del despaig del amo de la casa:

—Hi ha 'l Sr. Parera y 'l Sr. Vice-versa.

—No sabs l' Emilia? Acaba de casarse ab en Puig.

—Pobre Puig!

—¿Qué vols dir?

—Que no está casat.

—Cóm s' entén... Precisament ahir va celebrarse la boda... Jo vaig assistirhi en persona.

—Insisteixo en lo mateix: ahir no van casar-lo... van cassarlo.

A un nen li ensenyavan un dia una estampa que representava l' evangelista Sant Lluch ab lo seu correspons toro.

—Noy, ¿sabs qui es aquest sant? van preguntarli.

—Prou.

—¿Qui es?

—Sant Lagartijo.

—Baixa que t' escalfaré 'ls bigotis! deya un matamoros dirigintse á un subjecte que estava abocat á la finestra de casa sèva.

Aquest tenia genit, y cap abaix falta gent.
L' altre al veure 'l apreta á corre.
—Vaja home que no vols escalfarme 'ls bigotis?
¡Per qué fujes? ¡Ahont es aquella valentia?
Lo fugitiu, sense pararse respon:
—M' ha baixat á las camas.

TRENCA-CAPS.**XARADAS.**

I.

Fa cinc anys que tinch *total*
y sabenthò 'l senyò *Hu-tres*,
me va dir:—Jo lo seu mal
li curare ab un no res.
Y una *dos-tres* ensenyant
de las curas que té fetas,
me diguè ab interès gran:
—Tres-dos lo dit: dos pessetas.

CIUTADA PACO.

II.

Un que segona *total*,
y té molta *tersa-hu*,
fentf orsas ab en Vidal
se va fer mal á la *hu*.

UN GUINDILLA.

ENDAVINALLA.
Vaig ab cotxe, ab carretò,
ab lo tren y ab la tranvia:
de dia faig lo senyò,
y de nit te faig de guia.

J. PRATS Y N.

ANAGRAMA.

La *Total* va regalá
á la senyoreta *Tot*
un anell que son nebot
á Paris fa poch comprà.

J. M. BERNIS.

CONVERSA.

—Porter jes aquesta casa que hi viu una senyora
que 's diu...
—Elisa?
—No, que 's diu... tal com ja li he dit.

BETAS Y FIL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8
1	2	7	8	2	6	7	—
4	8	5	6	7	3	—	»
7	6	4	5	3	—	»	»
5	8	5	1	—	»	»	»
3	2	3	—	»	»	»	»
7	6	—	—	—	—	—	7
4	—	—	—	—	—	—	4

—Nom de home.

—Dona.

—Efecte del riure.

—Una beguda.

—Una lletra.

—Bisbe.

—Rombo.

—Quimera.

—Amor.

—A.

—Bisbe.

—C.

—D.

—E.

—F.

—G.

—H.

—I.

—J.

—K.

—L.

—M.

—N.

—O.

—P.

—Q.

—R.

—S.

—T.

—U.

—V.

—W.

—X.

—Y.

—Z.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.

—.